

TEMAT: Czy zaryzykowałbyś swoje życie za prawo chodzenia do szkoły?

Opis wydarzeń na przykładzie życia nastoletniej Pakistanki – Malali Yousafzai.

LICZBA JEDNOSTEK: 1 (lekcja 45 minut)

CEL: Uczeń po przeprowadzonej lekcji wie jaka sytuacja społeczno-polityczna panuje w takich krajach jak Pakistan lub Afganistan, jakie występują tam ograniczenia w podstawowych prawach człowieka, kim są talibowie i jakie wyznają prawa i zasady. Dodatkowo uczeń zna pojęcie bloga, podstawowych praw człowieka, umie wyjaśnić dlaczego działalność Malali miała tak poważne konsekwencje dla całego społeczeństwa i dlaczego spotkała się z tak drastyczną odpowiedzią.

PODSTAWA PROGRAMOWA:

Uczeń: wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa; wyjaśnia, czym jest władza państwowa; wskazuje różnice w sytuacji obywatela w ustroju demokratycznym, autorytarnym i totalitarnym; wyjaśnia zasady: większości, pluralizmu i poszanowania praw mniejszości w państwie demokratycznym; wskazuje najważniejsze tradycje demokracji porównuje demokrację bezpośrednią z przedstawicielską oraz większością z konstytucyjną (liberalną); wyjaśnia, czym są prawa człowieka i uzasadnia ich znaczenie we współczesnej demokracji.

Uczeń: porównuje sytuację w państwach globalnego Południa i globalnej Północy i wyjaśnia na przykładach, na czym polega ich współzależność.

METODY PRACY:

Wykład – przedstawienie uczniom postaci Malali, opisanie i wyjaśnienie jej działalności oraz konsekwencji jakie ją za to spotkały.

Dyskusja – debata na temat: „Jak wysoka może być cena za dostęp do edukacji?”.

ŚRODKI:

Informacje z artykułów internetowych na temat Malali, podręcznik z przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie „Z demokracją na Ty”, mapa ścienna z widocznym Pakistanem i Polską, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, zdjęcia ukazujące system edukacji w Pakistanie, zdjęcia oraz filmy

HASŁA/TAGI: blog, prawa człowieka, generacje praw człowieka, prawo do edukacji, talibowie, Pakistan, internet, Nagroda Nobla, konflikt o Kaszmir

PRZEBIEG LEKCJI:

10 minutowy wykład wprowadzający na temat Malali.

Opowiedzenie kim jest, w jakim kraju się urodziła, jakie panują tam zasady, kim są talibowie, dlaczego zaczęła prowadzić blog, o czym w nim pisała i dlaczego próbowano pozbawić ją życia. Dodatkowo zostaną zaprezentowane materiały pomocnicze w postaci zdjęć i filmów ukazujących wystąpienia Malali na sesjach Zgromadzenia Ogólnego ONZ, zdjęcia szkół i uczniów w Pakistanie, mapy obrazujące położenie tego kraju oraz artykuły prasowe z sieci o Malali.

Następnie **20 minutowa debata** na temat jej działalności (5 minut na przygotowanie argumentów i 15 minut na dyskusję) Uczniowie zostaną podzieleni na dwie grupy wg własnych preferencji.

Grupa pierwsza będzie optowała za podporządkowaniem się panującym zwyczajom i przerwaniem prowadzenia bloga.

Argumentami tutaj mogą być: walką o prawa człowieka powinni zajmować się dorośli - politycy, działacze społeczni, organizacje do tego powołane, a nie dzieci; lepiej żyć spokojnie i bezpiecznie, ale bez edukacji, niż narażać się na tak duże niebezpieczeństwo; jeden blog zwykłej nastolatki nic nie zmienia, to za mało żeby zmienić mentalność całego społeczeństwa. Uczniowie popierający te stanowisko powinni zauważyć jakie niebezpieczeństwa wynikają ze sprzeciwu wobec lokalnych władz i tradycji, jakie niesie to konsekwencje i czy otwarty konflikt z lokalnymi władzami jest jedynym sposobem na rozwiązanie problemu.

Grupa druga będzie przekonywała do kontynuowaniem pisanie bloga przez nastolatkę, pomimo narażania życia.

Argumentami tutaj mogą być: nawet blog pojedynczej nastolatki może mieć ogromny wpływ na prawo do edukacji wielu osób w takich krajach jak Pakistan czy Afganistan; każdy może walczyć o prawa człowieka, nie trzeba do tego być politykiem lub osobą do tego powołaną; dobra edukacja to podstawa do lepszego życia, bez edukacji społeczeństwa w tym regionie nadal będą żyły w biedzie więc warto jest ryzykować w jej obronie. Uczniowie popierający te stanowisko powinni wykazać się zrozumieniem problemu braku edukacji oraz tego jak ważne jest każde wsparcie dla osób w podobnej sytuacji jak Malala.

Dopuszczalne będzie również zadawanie pytań stronie przeciwnej oraz odnoszenie się do jej wypowiedzi, na każdą odpowiedź przewidziana jest 1 minuta. Uczniowie będą się zgłaszać do odpowiedzi poprzez podniesienie ręki, a prowadzący będą udzielać głosu.

Po debacie uczniowie zostaną **podzieleni w pary** (tak jak siedzą w ławkach) i każda para będzie musiała krótko odpowiedzieć na zadane pytanie. Przykłady: Czy internet może służyć do walki o prawa człowieka? Czy nawet tak młode osoby jak Malala mogą starać się walczyć o prawa człowieka? Czy walka nieletnich jest skuteczna? Odpowiedzi na powyższe pytania

będą stanowić podsumowanie lekcji.

ZADANIE EWALUACYJNE/DOMOWE

Odszukaj informacje o innych osobach np. z Polski lub Białorusi, które również narażały życie poprzez swoją działalność na rzecz praw człowieka w tym szczególnie prawa do edukacji.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE, DODATKOWE

Blog - <http://www.malala-yousafzai.com/>

Jacek Pawlicki, „Lekcja Malali”, <http://swiat.newsweek.pl/lekcja-malali,104074,1,1.html>

Scenariusz lekcji jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz stowarzyszenia Inicjatywa Wolna Białoruś. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. Informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczu praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej